

„Застава“ издава сваки дан осим понедељника и дана за сунцем.

Цена је за Угарску за целу годину 28. кр. на полу године 14 кр. на четврт године 7 кр. на један месец дана 2 кр. 40 пот. За Аустрију, Црну Гору, Србију, Немачку, Румунију, Америку и за све остале стране земље на четврт године 10 круна.

Народним бројевима од петка цена је: на целу годину за Угарску 4 кр. на полу године 2 кр. на четврт године 1 кр. а за Америку и остале земље 6 кр. 50 пот. годишње.

Поједини бројеви стају 10 потура.

Телефон бр. 131.

ЗАСТАВА

ЛИСТ СРПСКЕ НАРОДНЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Издање „РАДА“ ДЕОНИЧАРСКОГ ДРУШТВА У РУМИ.

За сваке плаћа се по 12 пот. од сваке врсте оваквих ситних слова.

Уредништво и администрација „Заставе“ је у кући г. Јована Т. Чавића.

Донеси плаћу се уредништву а претплата и огласи администрацији „Заставе“.

Рукописе не враћамо.

Поједини бројеви стају 10 потура.

Чек-контото 12008.

Зраци наде.

Београд, 18. фебруара 1906.

Још четири пет и завршиће се скупштинско заседање; народни посланици развили ће се својим кућама.

Ивели су неке послове, израдили су неколике законе, издали су многе повластице за разна индустријска предузећа; али главна питања нису свршили. Прошла их скупштина није свршила па ни ова. Најважнија питања, која занимају како скупштину, тако и све мислеће људе у Србији — та питања остала су исто као и на четку нерешена. Србија још стоји пред питањем зајма и наоружања своје војске; она још стоји пред неопходном потребом грађења железница. Свршио се чак и руско-јапански рат, свршила се крива у Енглеској и грчко румунски спор — а питање о набавци оружја за српску војску још је непрестано само питање. Због тога питања, које је скопчано са зајмом, прошла, Пашићева влада морала је одступити. Данашња, Стојановићева влада одложила је свој пад тиме што је сам предлог о зајму одложила на неизвесно време.

Питање је и то са свим оправдано питање: докле ће се одлагати ствар наоружања српске војске и шта управо стоји на путу као сметња српском зајму и наоружању? — Да не стоје тешки веленички услови страних капиталиста и зајмодаваца или је оскудица новца у Европи толико велика, да се нигде не могу набавити сто милиона динара? Да није најзад Србија пала у страном свету својим кредитом, те јој нико не ће и не сме да пружи новаца на зајам да се наоружа?

Ништа од свега тога Србија може да добије зајам бољи, него што га је дотле добила. Услед прекомерне фабричке и индустријске производње, послови су у великим светским фабрикама застали и силно влато лежи по касама завода и банака као мртав капитал, који чека да уђе у оптиок. А што се тиче кредита на страни Србија долази у ред најбољих и најсавеснијих платица својих дугова.

ПОДЛИСТАК.

ВРТЛОЗИ ПОШТЕЊА.

Од Станислава Тимара.

Два добра пријана сеђаху заједно у кафани и доручковаху. Говораху о свачему, о политици, о друштвеним питањима.

Одједном пређоше на другу, не мање занимљиву ствар. Драгојло — тако се зваше један од њих — спази у новинама неко име.

— Када ће већ тај човек да допадне казнице? — Запита тихо кајно да самога себе питаше.

Онај други поче да слушти.

— О коме говориш ти то? Запита га.

Драгојло му покаже име.

— Ја познајем тога човека — продужи тихано — та то ти је један од највећих зликоваца. Ал' ти је тако паметан, са толико ума, са толико лукавштине знаде да се измигољи земаљском правосудју, да га се закон никако не може да дочепи. — И он ти тако даље напредује; гоји се, па се радује животу и благостању.

— Одакле знаш ти то, да је он зликовац?

— Знадем. Уверен сам о томе.

— Бре вајало би пријане, да си малчице обазривији и то пре, неголи што изречеш пре суду о коме. Не осуђуј, да не будеш осуђен — примети онај други смешећи се.

То је <чувствителна> ствар. Није ми то

Па, кад је тако, где је сметња извршењу зајма и наоружања српске војске? Та је сметња у Србији, у несрећној поцепаности радикалне странке. Та поцепаност је узрок свима сметњама.

Положај саме земље био би неутешан, када би овај и даље устрајало. Политика ината могла би се завршити уставном кривом. Али је срећа што се јавља увиђавност, ма то било и у дванаестом часу. Од заваде старијих и млађих радикала имају штету у првом реду земља, а за тим сама странка и њена начела. Увиђавни прваци обеју група начелно су начисто и сложни с тим да треба на неки начин извести земљу из овог мучног стања. Преговори по овој ствари вођени су ових дана посредно између обе радикалне групе — Обе групе увиђају потребу ако не стапања, а оно бар примирја. Сад је на првацима да нађу пута и начина да се и они измире и земља добије зајам и наоружа и железнице сагради...

Нови Сад, 20. фебруара.

Банфи, Кошут и речки покрет.

„Пешти Хирлап“, за који се зна, да је орган барона Банфија, донео ово да на чланак. У њему се нападају вести, да ће се на државним железницама увести и хрватски језик. „Пешти Хирлап“ том приликом рече, како већ једном треба да престане „чудна комедија братског између Мађара и Хрвата, јер се тиме даје повода Хрватима да поткопају мађарску државну идеју и изнесе на површину своје аспирације.“

Поводом овога, три члана за споразум Срба и Хрвата са Мађарима, др. Богдан Медаковић, др. Аугуст Харамбаша и Отјепан Загорац, управили су на председника коалиције, Фрању Кошута, једно писмо. У њему га уповорују на речени чланак „Пешти Хирлапа“, органа Банфијевог, и моле га да ствар разјасни, да неби остале и на даље сумње и да би се умирило јавно мњење у Хрватској, Славонији и Далмацији.

доста, да он слободно хода и креће се по свету, зар да ми ни то не буде дозвољено да своме добром побри не узмогу о њему своје мњење изрећи?

— Али ако се вараш?

— Не варам се. Сваки човек, који 'во га само познаје, зна да је нитков.

— То није никакав доказ. Нема ти ништа дашће, него свет убедити о томе, да је неко хуља. Ако у друштву о коме добро говориш, то те сасвим равнодушно слушају. Верује у њ онај коме је воља, ако још хоће да верује. Но то даље не разноси. Али, реци само о коме зло. То ће ти онда безусловно сваки да верује, те ће га да и даље растурује и стотинама другима, који ће то одмах и да верују. Лака ти је ствар то, да о коме хрђав глас изнесеш.

Драгојло слегне раменима.

Дед', увери ти свет о томе, да сам ја хуља. Сваки ће ти у очи да се смеје.

— Немој да се толико заносиш — Поштење је тако, кајно глас лепе женскиње: може да му најмајушњи мрљца шкоди.

— Олуномоћујем те — да покушаш, измисли ма какву клевету, па је испричај ма коме. Видећеш: нико ти неће у њу поверовати.

— Нерадо ћу да учиним то пријане мој. Бојим се, да ћу ти нашкодити тиме.

— Ја се тога не бојим.

Два та добра пријана се растадоше. Драгојлу вајаде да још отиде некуда пре не жели

Фрања Кошут је одговорио изасланицима речке конференције, како они доиста с правом осуђују ово писане у „Пешти Хирлапу“ које је направено против приближења мађарско-хрватско-далматинско српскога. Упитао је Банфија о том и овај му је одговорио, како се криво свађа да је „Пешти Хирлап“ његов орган. Он не утиче на његово уређивање и правац му. Тај лист подупири истинна његову политику, но он одговара у том листу само за оно што изиђе под његовим именом.

Кошут даље наводи у погледу „Пешти Хирлапа“, кака овај и њега, Кошута, председника коалиције често напада и како се тај лист не може сматрати за израз коалиционих странака мађарских. Своје писмо завршује Кошут овако:

„Пошто сам мађарско, хрватско-далматинско и српско приближење братско ја зачео, јер у том видим унапређење и обезбеђење слободе, уставности, права и добробања како нашега тако и мађарскога народа, када би ово приближење била „комедија“ — то би ова претпоставка жигосала пре свега озбиљни и домољубиви рад и мој и највеће мађарске странке, која осећа са мном заједно.“

Настали догађаји спречили су наша расправљања, дакле би сада јоште рано било говорити о појединостима, тим пре, што би ове појединости биле излив спречених расправљања, — ну да у грудима већине мађарскога сабора, која воли слободу, право, закон, и брани устав, има напрама Вама најбратскијега осећаја, о томе Вас могу уверити.

Далеко су она времена, када су против Мађара могли употребити друге народе и народности круне Светога Стевана, јер у двадесетом веку може свако да разуме, да деспотија дели, а слобода тек да у братском споразуму приближује нас.

Дао нам Бог свима бољу будућност!“

Ми са своје стране примећујемо ово: Уверени смо да горње прочитовање Банфијево Кошуту није искрено. Банфи је одувек мрвио немађарске народе. Добро је по споразум, да је дошло време да коалици-

што у звање стигне. Пријан му се удало у противном правцу.

Драгојлов се приша успут састаде са неким заједничким им знацем. Застадоше и разговараху се.

— Сромах Драгојло! — започе диван овај, што ће да покушава.

— За бога, шта је ш њиме?

— Бре не знам, како ће да се искобеља из беде. Истражни судица га је јуче читаву ноћ вињиво, па хтеде бومه да га и у притвор стави. Истом га пак услед велике молбе пусти на слободу.

— Но, али шта је скривио?

— Нећу да кажем. Зар ако се на чисто опере. Али молим те, браде, да како год ово не испричаш другом коме. И теби сам само поверљиво саопштио то, јер знам да те се његова судбина тиче.

— Ах, та како бих и казао то коме. Боже ме сачувај! Сирмах Драгојло!

Драгојло пак весело, безбрижно оде у звање. Заузме свој сто и лати се посла. А свим је смео с ума онај разговор, што га је са својим пријаном час пре изменио.

Могло је тако од прилике сат-два радити, кад одједном примети, да други чивовници почеше да шушкају. Један шапугаше нешто другоме на уво, који се онда заблене са разрогаченим очима. За тим устаде, отиде у другу

ја мађарска раскрсти са Банфијем. (О том говоримо на другом месту у данашњем листу, Пр. „У.“)

Полит и клерикализам.

Чланци „Нови диктатори“ и „Назадња штво под лажном фирмом“ не допадају се Политу, новом клерикалском вођи, па је у два чланчића одговарао. Бајаги се човек пренемаже, како он није клерикалац, али баш та чланчићи потврђују истинитост свега што „Застава“ износи о Политовом назадњаштву. Право каже народна пословица: Ако коза лаже, рог не лаже.

По свом обичају Полит се размеће, како је он у своје време водио борбу против клерикала, не само он, него и његов побратим др. Ника Максимовић, устарабарски војвода. И шта мислите шта је било? Радикали су каскали за њим, и на петров данском сабору 1897. Полит их је водио јер они (т. ј. радикали) о нашој аутономији ни појма нису имали! И кад се тако сит нахвалио по свом обичају (о свом „тенцрству“ није за чудо ништа рекао!), почео је да приповеда, како он неће да дели свештенство од народа, но али на сваки начин он (т. ј. Полит) неће, да свештенство оде у овај радикалски народ, који бистри политику у сувачама и у селским крчмама, да он жели (а већ кад он жели, свештенство ће морати учинити!), да се свештенство не дели од оног „правога“ народа Политовог, који додуше не бистри политику по сувачама — него сигурно на месецу... Који је тај народ, ми смртни људи не можемо да знамо, али пошто га овде на овој грешној земљи никако не можемо да пронађемо, мора бити да је на месецу.

Пошто нам је говорио о својој „правом“ народу, исказао је оно, што му је одавно на души, а што најбоље доказује његово назадњаштво. Ево шта вели бесмртни Полит са свога узвишеног престола (односно вишег гледишта) у „Бранику“: „Треба радикали да знају, да данас и свештеници све, што је боље и честитије у српском народу, казује: Хоћемо са нашом хијерархијом па и са клерикалцима. Данас све што је свесније у српском народу казује: Не треба нам таква аутономија, која се гради у сувачама и т. д. (сигурно му треба она, која се гради у двору патријарха Бранковића са благословом бечке камариле!) Свестан српски народ неће, да му у тешко стеченој аутономији олош влада.“

просторију, где беше такође много чиновника на окупу.

То се шапутање често понављаше, док му најзад та ствар не упаде у очи.

— Шта шапћете туна? — питао је Драгојло, који ни појма не имаде о томе, да је он тај, о коме се диван води.

— Ништа, та ништа, — одговори један и сагне се на хартију, што беше пред њиме на писаћем столу.

Догодило се за тим, да му је требао неки податак уз рад му. Обратио се к једном чиновнику ради обавештаја.

Колега му не одговори на питање његово. Драгојло помисли да му се друг задубио у посао. Ослови га дакле поименце и понови питање.

Нема никаква одговора.

— Зар си полудео? — повиче Драгојло срдито — та тебе сам звао.

Колега стане пред њега и руку подиже према њему као да би га од себе одлањао.

— Ваља би ми и мало скромније могао говорити. Та ја сам поштен човек.

— А зар ја нисам?

— Но но! Де' дочекајмо краја — беше одговор — да о твојој частности говоримо, то је још малчице прерана ствар. О томе ће истражни судија да реши, или-ти судбени сто.

Драгојло побледе као но смрт. Још никако не помишљаше, е је то последица оног опасног опуномоћења, што га своје пријану даде. Услед тога лупа на сто и поче да риче.

— Ко се усуђује да моје поштење осумњичује? — викаше колико-год му грло само

Дакле хоће са клерикалцима, не треба му ова аутономија и неће да олош влада. Програм проте Бороте пак потпомаже и ако је излив црног назадњаштва. Јадник! У неколико раченица колико је лудости исказао. Дакле огромна већина српског народа њему је олош, а она шака разних владиних пришипетљи, устарабара и себицака, то је „прави“ народ. Њима треба дакле све дати, јер би они умели све дивно да уреде, па и Политу фишквалат да врате, а за тим фишквалатом он највише уздише. Верујемо, да би Полит милостиво дозволио, да му тај олош да већину у сабору. За то би му олош добро дошао. И после свих ових испада, Полит се једи кад му се баца, да је затупани клерикалац и назадњак! Где пак дела говоре, ту је излишно даље доказивати.

Још је Политу особито мало да докажује како је данашњи саборски одбор устарабарски. Јадник мисли, да је Бог зна шта пронаша. Да је пак садашњи саборски одбор сасвим законито тело, то паметан човек не спори. Овај саборски одбор тражио је сазив сабора у законито време већ прошле године, а кад га није добио, то није његова кривица. Али пређашњи саборски одбор је прости онемогућио, да сабор 1897. године избере нов саборски одбор. И ако је 1897. године у сабору била огромна већина противва том саборском одбору, он је ипак остао на свом месту и даље. Управо у споразуму са владом је удесио, да сабор 1897. не може изабрати нов саборски одбор, само да би и даље остао. А то је право устарабарство, које је покојни саборски одбор хтео и у епархијским упрзвима да одржи. До 1897. године није пређашњем саборском одбору добачено, да је устарабарски — и ако му је мандат истекао већ 1893. године, јер до 1897. године није било сабора, али зато што је остао и после 1897., кад се сабор састао и у њему огромна већина била противна том саборском одбору, за то је заслужио и добио „устарабарско“ име. Што пак Полит бунца, томе се човек мора слатко насмејати.

К р и з а.

Не може се више порећи да је у Угарској наступио отворен апсолутизам. Док наименовани краљевски комесари позивајући се на своју пуну моћ свргавају, пензионису „непокорне“ чиновнике, уништују закључке муниципалних представништва, дотле је Руднаи пошао још даље. По

допушташе. За тај твој израз ћеш ти мени већ на други начин дати задовољштинс

С места замоли себи другу двојицу својих колега, које овласти, да у његово име изазову онога, ко га је увредио

Та двојица се изгледаше. На послетку један од њих збуњено одврати:

— Веома нам је жао, да нисмо у стању, да твоме овлаштењу за доста учинимо. Докле год твоју ствар не расправаш, дотле немој ни помислити, да ћеш се удостојити кавалерске задовољштине.

— Какву то моју ствар?

— Но но! Та знамо ми то, да се у таким приликама људи увек тако понашају. Чине се бајаги, ко да не би ништа ни знали. Та ми те нећемо ни да испитујемо. Ми додуше не верујемо у ту целу ствар. Знамо да си поштен човек. Али свашта на овоме свету имаде и свога облика и свога времена. Пре свега ваља да ишчекамо пресуду судбенога стола

Драгојло се узхвати за главу. Поче у забуну да муца; но пре него што могаше да проговори, ступи унутра послужитељ звања и окренувши се Драгојлу, рече ово:

— Господин старешина вас моли на једну реч.

Драгојло похита у старешинину одају. Намераваше, да исприча читав приказ старешини својој, о чијој навлоности убеђен беше, те да заштите савета од њега.

Старешина, часна старина, дочекао га је са набраним челом.

— Пријатељу, ваља да вас умолим, да се таки удаљите из звања, па да се дотле и не

живајући се на своју пуну моћ као краљевски повереник разрешио је жупанијску самоуправу пештанско пилишке кунске жупаније, а сву власт преузео је у своје руке. Дигао је са звања законитог поджупана њеног Тому Беницког, а за његовог заменика именовано је помаског солгабирова др. Лорана Чапоа. Нема сумње да ће се данас сутра то исто десити и са аутономијом других жупанија, што се јуче десило са пештанском жупанијом. Оне ће бити укинуте а краљевски комесари преузеће сву власт у своје руке. Јасно је дакле да је већ наступио у Угарској отворен апсолутизам.

Барон Банфи скинуо је образину и покказао се у правој боји. Својим бирачима у Сегедину изнео је свој програм. Он истиче да је пре свега и по сваку цену потребан споразум са краљем. Напушта даље све војничке захтеве, што у осталом и није тако страшно, и у ком су питању већ и друге мађарске опозиционе странке почеле да попуштају. Али барон Банфи одриче се и ђумручке самосталности Угарске и тражи, да за дваест година још (до 1918. год.) остане ђумручка заједница. Барон Банфи тражи даље подржављене односно помађаривање школа. Једном речи Банфи се потпуно одрекао начела коалиције и присвојио политику Ферварјевију, Криштофијевију и т. д. Мађарски политичари очекују да ће Банфи сад иступити из коалиције. Не буде ли пак то учинио, да ће се ускоро састати извршни одбор коалиције и искључити га из своје заједнице. Мађарска опозициона штампа оштро напада Банфија и вели, кад је тако мислио, што је и ступао у заједницу коалиције. — Нас овај поступак Банфијев није ни мало изненадио, јер ми смо још од пре знали добро и писали, које Банфи и да је он по споразум свију народа угарске био доста велико зло. Добро је да ће се с њиме пречистити.

Судећи по развоју политичких прилика изгледа као извесно, да неће ускоро доћи до нових избора за угарски сабор.

Нови Сад, 20. фебруара.

Архидијецезални саборски одбор пориче саборском одбору право, да нареди сазив епархијских скупштина, и ако је то просто извршивање сабором донесене и краљем потписане уредбе. У осталом то је већ изнесено у чланку: „Кад истиче ман-

вратите, докле год вашу ствар не расчистите.

Драгојло је сад већ дрхтао од страсти.

— Господине — рече преклињућим гласом — о каквој ствари је ту реч?

— Немојте ту никакве комедије да ми терате, молим вас. Не водем такве лицемерности. Вас је јуче на ноћ истражни судија више сахати кињо у ствари неке провере.

— Мене?

— Да вас.

— Та за бога, у овом звању и не рукујем новцем.

— Овде и нисте ништа проверили. Али сте проверили новац, што вам је неки рођак поверио.

Драгојло се сад удари по челу. Напрасно као муња, дође му у памет разговор, што је о доручку са пријаном својим имао. Грохотом поче да се смеје, тако, да су му и сузе рониле; испричао је целу ствар старешини својој, и ишчекивао, да ће се и овај смејати.

Али боче, овај се не засмеја.

Пријатељу, видим, да сте ви неки домишљан — али добро ће бити, ако ви вашу досетку задржите за судца истражитеља. Листак на дрвету само онда хоће да се нија, када га ветрић харлија. Ја ћу бити тај, који ће се највећма да узрадује, када вам невиност на видик изађе. Дотле пак, будите тако добри, и удаљите се из звања.

Драгојло посрћући изађе из собе. Другови му га пак, сабивши се у гомилу, посматрају, како је тај смртно пребледали човек, зграбио пешир и палицу и са закрвављеним очима удаљено се из звања.

дат епархијској скупштини? Овде хоћемо само да сравнимо ред пређашњег и садашњег саборског одбора. Пређашњи — дахијски саборски одбор пречио је, да се скупштине састају, а садашњи баш и хоће да се исте састају у законито време. Пређашњи је саборски одбор хтео да од њега зависи сазив скупштине, а садашњи се стара, да се исте сазову у законито време. Да је то велика равлика, увидеће свако, ко уме да мисли и правилно да суди. Пређашњи саборски одбор добио је наследника у архијерејевално административном одбору, који такође пречи сазив скупштине. У томе су слични а није чудо, кад им један духовни отац: Георгије Бранковић, дахија скупље око себе дахије. Међу тим садашњи је саборски одбор остао веран мајском сабору 1902. и стара се, да се изврши воља закона.

Вести из места и са стране

Једна корисна замисао.

Пишу нам из Вршца: Заузимањем нашег врсног проте, Божицара Поповића, заведено је овде, да се у време ускршњег поста сваке недеље после подне држе предавања за омладину и старије. На тим предавањима говориће се о разним потребама народним и поучаваће се народ у вери. Прво предавање одржано је прве недеље поста после подне у гимнастичкој сали српских школа. Посећено је било врло добро. Беше ту понавјаше ратара, али и других сталеза. Најпре је г. прота држао врло лепо предавање из области религије, које је свима било јасно и учинило врло леп утисак. За тим је др. Славко Милетић говорио о заразним болестима и поучио народ, како да себе и своју децу чува од болести. И ово је предавање пажљиво саслушано, а било је врло занимљиво и популарно. Оба су предавача награђени узвицима: Живео! — Друге недеље поста држаће предавања Стеван Николић, синђел и епархијски бележник и др. Коста Хаџи.

Друштво „Добротвор“.

Добијамо ове редове: Из сигурног извора могу вас известити, да је министар унутарњих послова, одбацио ремонстрацију управног одбора «Добротвора» и остао при својем ранијем решењу. Наредио је својим најновијим отписом да се неправилно, ускос друштвеном статуту, издати новац из друштвене благајне, има у најкраћем законитом року, натраг вратити у друштвену благајну. Толико за сад, а кад дођем до министарског решења проговорићу више о тој ствари, која толико занима наш свет. Напомињем за сад да неправилно потрошена свота износи око 40 хиљада круна. Крајње је време било да се то тугаљиво питање једном коначно реши а да друштво «Добротвор» пође опет својим редовним и правилним током

Када је отишао, сваки је био убеђен, да је крив. Један ће од њих и приметити:

— Ја сам увек знао, да је то рђав човек. Имаде неку црту око уста, по којој сваки познавалац људи може да види, да је рђаве душе.

*

Драгојло одјурн на улицу, и у првој љутини замисли, да ће да смејне пријана свог, који је ту клевету о њему разгласио. Али му за тим паде на ум, да га је он сам опуномоћно на ту страховиту ствар. Толико је био узбуђен о својој некажњаној поштењу, да га је то, што је ствар тако испала, не само изненадило, већ га је до жаваца потресло.

— Нека се човек не поузда у простодушност света — рече у себи очајно — зло сваки хоће да верује.

Похита кући, да напише писмо пријану свом, у коме га хтеде да умоли, да са њиме заједно отиде до старешине, па да тамо посведочи, како се збила та цела ствар. Путем примети, да један други познаник му окреће главу од њега, и хотимично не ће да га примети.

— Та већ сваки зна, па сваки и верује — рече бледећи — преблаг боже! Шта, да радим? И шта учиних?

Када у стан приспеде, и чељад му чудновато погледаше на њ. Он је бар мислио, да и они већ знају о тој ствари. — А кад стиге у женину одају, био је на чисто са тиме, да је вест и тамо дошла. Таст му, пуница му, шурак му и шурђаји му опколеше жену му,

Бегство владиног повереника.

Из Залагерсека јављају ово: Владин повереник Владислав Порталски, већ је по други пут морао јурити кроз варошке улице, и ако га је пратио грдан број жандара, војника и полиција. Куд год је пролазио орили су се подругљиви узвици, а кад је прошао поред гостионе „Јагње“, један велик препслетео је са крова, но очешао се само о шепир комесаров, за тим пао на калдрму и уз ужасну праску се распао. Заповедник полиције хтео је одмах из револвера да пуца на кров, но Порталски му рече да се окане тога. Но видело се на њему где час бледи, час плаветни. Та се вест муњевитом брзином пронела по вароши и још се више испустило света. Са свију прозора гледали су тај тужан поход владиног повереника. Кад су пролазили поред куће адвоката др. Елемира Сигетија, његова жена промолила се кроз прозор и повикала је: Гледајте, ево долази издајница отаџбине; нитков! Порталски је на тај узвик застао са целом својом пратњом и дркћући рекао је: „Кад не бих имао са женом посла, знао би већ шта би радио!“ „Да, да“, одговори му жена Сигетијева — „кад нам људи нису домољуби, ми жене смо то!“ — Тужан поход кренуо се тад даље.

Јота осуђен.

У познатим Јотиним парницама осим Николе Кемплера стручњака из Пеште имали су новосадски професори Фрања Брук и пок. Хајнрих Гунде као стручњаци своје мњење да изрекну. Они су саслушали са Кемплером изјавили, да су потписи Германа Анђелића на Јотиним документима лажни. — На основу овог мњења буде Јота одбијен и против њега буде наређена криминална истрага, која Јоту невиним пронађе. Услед тога тужи Јота речене професоре због лажног стручњачког мишљења. Но кривични суд одбије Јоту са оптужбом и сад се окренуше исти професори против Јоте, да их је лажно оптужио и пред судом оклеветао. — Новосадски судбени сто осуди Јоту на месец дана затвора, кр. табла смањи му казну на две недеље, а краљевска курија оснажи ову осуду. Осим ове парнице имаће Јота да одговара и на оне тужбе што су их покренули Никола Кемплер и новосадски краљевски подсудац Вајс. Исход ових кривичних парница стоја у вези са поновом обновљеним парницама Јотиним и имаће уплива на решење ових ствари.

Вој између пољских и рутенских ђака.

Из Лавова јављају да је између пољских и рутенских ђака на ондашњем универзитету у суботу дошло до велике туче. Рутенски ђаци су јуче хтели да одрже збор, на ком су хтели да се оградe противу потискивања које пољски ђаци над рутенским чине. Управатељ им најје хтео уступити просторије за тај збор, а поднету молбу на рутенском језику је одбио наводећи за разлоге да је језик на универзитету пољски. Поред свег тог рутенски ђаци навале на врата и провале у једну дворану на другом спрату. Уз пут су по ходнику полупали ви-

те је тешине. А вада жена смотри мужа, грчевито зајеца.

— Дакле и опет је истина. Драгојло! — У ово доба зар долазиш кући из звања? Зацело, да ти већ и старешина знаде.

— Шта зна? Шта зна? — повиче Драгојло.

— Судбени сто. Истражни судца!

— Преблаг боже, е дакле и ти верујеш то? — рече Драгојло, и пљесне рукама изнад главе. Сад већ ни свету не замерам, да тако лако хоће да верује у зло, кад ево и моја рођена жена, мајка, деца ми верују у оно, што не би смела да верују Драгојло гушећи се од узбуђења, паде лицем на свето распеће.

*

Тек се великом натегом и после врло дуго времена испале му за руком, да ту ствар среди. Пријач му сам отаџ старешини, да га обавести у погледу тог судбоносног покушаја. Још и након тога праћаше га сумњичење, и они, који га само из даље познаваху, и који не знаху битност те особите ствари, беху вазда тога мњења, да је он какав злочин учинио, па да само својој особитој препредености, лукавштину и подмуклости може да захвали да закон није могао, да га се дочепа.

И истом сад разумед право изреку британскога велика песника да: »Зло, што га човек учини, преживи а добро често леже ш њиме у гроб.«

У Баји.

С мађарског: Ника В. Ђорђевић.

ше прозора и поломиле клупе. Одмах после тога су дошли пољски ђаци, који се у првом спрату сместе, где заузму басамке који воде на други спрат и почну рутенске ђаци изазивати уз претњу да се они неће удалати догод рутенски ђаци не напусте универзитетске просторије. У један мах је дошло до сукоба па и до боја. С обе стране је много ђака рањено. Управатељ и професори узалуд су се трудили да два непријатељска табора измире. Напоследку је један професор предложио, да се рутенски ђаци удале, али пре тога да је сваки ђак дужан поднети исказницу, а ко то не може да учини остаће у затвору. Рутени ту понуду нису хтели да усвоје и борба је настављена до пред вече услед чега се и они који су рањени пренашали морали чешће пута умешати, да би рањени могли покупити. Тек касноју вече рутенски ђаци се предали и напустили универзитет, који ће сад свакако затворити.

Страховита поплава у слатинском котару.

„Новом Србобрану“ пишу из Слатине: Од поплаве у слатинском котару страдаће на жалост не само појединци, него и опћина. Знамо да ћете запитати: „Одкуда поплава, кад слатински брегови и поља не мирно леже замрзнуте под својим белим покривачем?“ Е па то вам је папирната поплава оног чула од гадна, гнусна и рђава папира, што по се зове земунска „Народност“.

Да, да, земунска је „Народност“ преплавилa слатински котар и на дељкове је бесплатно шаљу и раздајују сељацима у слатинском изборном котару. Диј-ле је и онима, који знаду и не знаду читати а и свака опћина у слатинском котару на адресу опћинског поглаварства добива не само ту тамо загревачку незајазу, што се зове „Дневни Лист“, него и земунску „Народност“ и то све на рачун опћинске благајнице. А „народна“ владина странка агитије с „Народношћу“ зато, што је у слатинском котару претежан српски живаљ, па му се шаље ћирилицом писани лист, не би ли Србин повјеровоа, да је то српски лист.

А опозиција у котару? Она или сном мртвим спава, немарна је, или држи ваљда, да политички успеси падају као печене шеве, из неба. Ето док политички противници раде и допуштеним и не допуштеним средствима, опозиција ћути. Опозицију чим помоли главу и кине — влада затвара, јер држи кад је човек кинио може и истину говорити, а то не иде влади у рачун. Доказ је дра. Ивића случај.

Протеривање Грка из Румуније.

Сукоб између Румуније и Грчке још се већма заоштрио. У Румунији је сад на дневном деду протеривање Грка, која су тамо живили или радили какве послове. Румуни објашњују то своје поступање према Грцима познатим разлозима. Грци су у Румунији текли и зарађивали чак и на недопуштени начин новац и њиме потпомагали грчку пропаганду. Тако је у Браили откривено, да су сељаци који су радили на добру једног Грка морали овоме плаћати редован данак, који је овај слао за горњу сврху. Пошто у јулу престане важити трговински уговор између Румуније и Грчке, румунска влада спрема један законски предлог, по коме би држављани оних држава које би закључиле трговински уговор с Румунијом плаћали три пут већи порез на земљиште по обично, за тим шест пута већу таксу за патенте и регистровања, десет пута већу таксу плаћали, страни бродови који би улазили у румунска пристаништа, а на робу која долази из дотачних земаља наплаћивале би се највише таксе и њихов увоз у приликама био чак и забрањен. Као што се види овај законски предлог биће у главном наперен против Грчке. — У недељу је био, у Атини велики збор од неколико хиљада лица, који је протествовао против румунске владе, што је предузела изванредне и незаконите мере против грчких поданика.

За сиромашне ђаке.

У Лондону је поднео у сабору предлог раднички посланик Вилсон допуна закона по којој би овлашћене биле школске власти, да ону децу на којој помоћу лечничког прегледа испоставе да су закрљавила телесно и слабуњава услед слабе или никакве хране код куће, да им школска власт даје ручак на општински трошак. Ту допуна закона оставља школским властима да оне одлуче да ли су родитељска деца дужна да надокнаде тај трошак за храну. Бирел министар просвете је изјавио да он тај предлог из основа налази врло умесним. Министар је још рекао, да ће гледати да влада тај предлог још у току овог заседања прими.

Смрт једног спахије.

У Лугошу је ових дана умр'о Артур Паликућевни, спахија бодурски, у 68. години живота свог. Цео свој иметак, који броји више милијона, оставио је свом

рођаку, Едмунду Гашпарију. О њему је у последње време било много речи, док је водио бракоразводну парницу са својом младом женом. Покојник је последњи огранак старе српске спахијске породице Паликућиних а таквих је некада у источном Банату било много. Но и он је ко и многи други: Остојаћи Маленице и т. д. напустио своју веру а и српску народност. Занимљиво је, да се је звао: Палик Учевни, а то је правдао тиме што је међу његовим претцима био је један учеван и звао се Палика. Међутим то се најпоузданије зна, да им је старо презиме било Паликућин. Тако је ето и опет изумрла једна богата српска спахијска породица, а неколико милиона одоше у несрпске руке.

Поскупио је лед.

Савез будимпештанских трговаца што продају лед имали су ових дана седницу интересантну по грађанство у колико су на истој саветовали какву ће цену да утврде за лед, за ову годину. Како је ове године кратка зима била на се није могло онолико леда набавити као кад је зима јака и дуга. А поред тога и ако је зима кратка била време је тако незгодно било, да се морало узимати више радника него иначе, а и скупље су им плаћене наднице. То је повод дало савезу будимпештанских трговаца, да ове године не могу по лањској цени лед продавати, него ће ове године како у Будимпешти тако и околицы по споразумно утврђеној цени а та је 1 круна и 60 потура по метрценти продавати.

Постављен понтонски мост.

Између Новог Сада и Петроварадина је постављен понтонски мост (дрвена ћуприја) и предат је саобраћају, који је врло жив.

Отпочела пловидба лађе.

Од 1. марта по нов. календару отпочеле су пловидбе лађе државног паробродског друштва на све стране. На свима станицама се прима роба за отпљивање.

Чудно време.

У Вршцу и окоцини било је ових дана врло лепо и благо време, тако да је тамо била највећа топлота у целој Угарској. У четвртак 16. о. м. после подне падала је топла киша уз грмљавину, која је особито јака била у оближњем Павлишу. — Из Сенмала јављају, да су тамо стигле ласте у два јата, летећи од истока западу.

Како су постали гавранови.

Било је сутра дан после епархијске скупштине бачке. Многи са стране врећу тек сад из Новог Сада кући. Има световњака и свештеника. А међу свештеницима, који су јуче били зато, да се њихова мора слушати, а има их који су јуче били зато, да буде онако, како реше у заједници с народом.

Железнички воз тек што није кренуо. Путници стали на прозоре, те гледају на Нови Сад. Највише упада у очи гомила гавранова. Кружи око двора владиног и сигурно врећу да се поднети не може, само се то врећтање не чује доде. У један мах пробило је сунце кроз облаке и гавранови сунуше с висине. Мало после се указа јато голубова.

Гаврани и голубови! Овај су приказ опазивали више њих. У тај мах се кренуо воз, а неко међу свештеницима поче причати:

Гаврани и голубови!! Знате ли господо да су гаврани и голубови били некад једно. Бог није створио гавранове, као што није створио ни ђаволе. Ваволи су постали од анђела, који су напустили Бога и скренули у страну, а гаврани су постали од голубова, који су оставили народ, села и вароши те подивљали. У не кој старој књизи, што ми је остала од деде, прочитао сам ово:

Бог је створио голуба, да живи уз човека, да учи људе питомости а кад устреба, да буде весник мира. Њега је и послао Бог у најтежем часу, са маслиновом гранчицом у њуну.

Голубови су живели с народом и сред народа, у селима његовим и по варошима његовим. Они су гукали, а народ је делио с њима своју храну чак и онда, кад му је то било тешко, врло тешко.

Но пролете једном онуда сива кукавица, из Италије, из Рима, која је напојена другим духом и другим мислима и рече голубовима:

— Е баш сте луди ви голубови, нити ви познајете своју важност, нити своје определење. Та ви се дижете у зрак, ви сте на висини, народ је под вама. Није ваше да се измешате с

њим. Уздигните се ван народа, живите засебно. Тек кад узлетите над њим, закрештите му, и са велике висине имате права да му производ ваших прева изручите на главу. Народ ће видети ко је он, и ко сте ви и биће задовољан па и захвала.

Послушаше ове речи многи. И одвоји се јато голубова да покаже своју важност. И ено их данас где врећте место да гучу. И место да су весници мира, они су весници буре и несреће. Усамљени, сами за себе, у гомили, почеше да им долазе црне мисли, и временом им поцрни перје, као што им поцрни и душа. А голубови живе у народу с народом као и пре.

Ето тако су постали гавранови. Народ их не тамани не истребљује, јер зна, да су постали од голубова, али их презире и гади их се. Свештеник заврши причу. А други који сеђаше према њему рече: — Глупост! Измишљотина!

На то ће се умешати један економ и рече: — Ама за Бога господо, зар ви не видите где је јуче на епархијској скупштини бачкој почело нешто слично међу свештенством да се догађа. Превлићем вас док је још време, застаните. Да се гавранови данас могу вратити, ја мислим вратили би се, али је сад већ све доцкан.

ПОЗИВ.

Изборници епархијских скупштинара за арадски протопрезвитерат, који су чланови српске народне радикалне странке, позивају се, да изволе доћи на конференцију, која ће се одржати уочи избора скупштинара наине у среду 22. фебруара (7. марта) у 9 часова у вече у хотелу званом „Vasszalloda“ у Араду, да се договоримо и утврдимо листу кандидата за скупштинаре.

У арадском протопрезвитерату, 16 фебруара 1906.

Изборници:

Из Деске:	Из Батоње:
Шандор Љ. Старчевић.	Петра Дунгулов.
Рада Штеванов.	Арс Видици.
Тоша Туцаков.	Јова Станојев.
	Џива Галин.
	Коста Ненадов.
	Прока Тимотић.

ПОЗИВ.

Изборници темишварског протопрезвитерата, који припадају радикалној странци, овим се позивају у конференцију, која ће се одржати у четвртак 23. фебруара т. г. у 8 часова пре подне у котелу: Панонија (Siebenchurfürst. Темишвар.

Трговина.

НОВИ САД, 21. фебруара 1906. године.
 Пшеница прве каквоће 16 к. 20 п. до 16 к. 40 п.
 Пшеница нова — к. — п. до — к. — п.
 Пшеница средња 16 к. — п. до — к. — п.
 Пшеница лакша 15 к. 60 п. до 15 к. 80 пот.
 Наполица — кр. — пот. до — кр. — пот.
 Јечам 14 круна 20 пот. до 14 кр. 40 пот.
 Зоб 14 кр. — пот. до — кр. — пот.
 Кукуруз у зрну п. 13 кр. — п. до 13 кр. 20 п.
 Кукуруз у клин. — кр. — п. до — кр. — пот.
 Маст 144 кр. — пот. до — кр. — пот.
 Сланина 144 кр. — пот. до — кр. — пот.
 Сланина паљена 144 кр. — п. до — кр. — г.

Свињи угојени тешки 98 до 100 пот.
 Свињи средњи . . . 94 до 96 .
 Свињи лаки . . . 90 до 92 .

живе мере.
 Теопи 76 п. до 80 пот. по кили
 Јагавци 90 к. до 100 в. по пару
 Овци — кр. до — кр. по пару.

Брзојави „Застави“.

Стигли 18. фебруара.

К р и з а.

Будимпешта. Министар председник Фејервари рекао је јуче изасланству општинне Будафок, да је народу већ досадило државно цепидлачење, сабор је занемарио најважније интересе државне, није помишљао, да се питање команде и језика не може променути а да земља не допадне у страшну беду, да поцрне државна еко-

номија и застане свака зарада. Влада ће остати при својој програму нарочито при општем изборном праву, јер је неоспорна истина, да поред сношења државних терета треба имати политичка права.

Будимпешта. Владин повереник Руднаи примио је јуче чиновнике престонице и рекао је да ће се обазирати на автономна права све до граница, кад којих отпочиње безвлашће. Неће трпети, да се спречава и кочи напредак и развитак престонице.

Будимпешта. Руднаија није дочекао јуче у жупанијској згради ни један једини чиновник, ови ће бити замењени варошким чиновницима

Реконструкција владе.

Будимпешта. Поговара се, да ће кр. државни тужилац Густав Гегус бити наименован за министра правде, а Лањи да ће бити други председник кр. курије.

Будимпешта. У жупанијској згради од изабраних чиновника присутни су само чланови жупанијског сиротињског стола. Краљевски комесар Руднаиј конференсио је са поджупаном Чаповом о попуњавању авана. Изгледа, да ће се варошки чиновници повати и упутити у жупанију.

Н е с р е њ а.

Дронтхајм. 34 рибара услед страшне холујине погинуло

Прилике у Русији.

Лон. Полицајни надзорник убијен, а убица је умакао.

Плоц. У вароши, где се одржао бирачки збор нађено испод бине људи са бомбама.

Архиепископ Штадлер.

Осек. Неистинита је вест, да ће архиепископ Штадлер бити помилован. По наредби сарајевске владе Штадлеру од плате 500 круна за глобу задржано. Штадлер је против тога најодлучније протестовао.

ЈАВНА ЗАХВАЛА.

Свима који су ме приликом губитка мог премилог и незаборављеног супруга

КИР-МИТЕ Н УМОВИЋА

кафеције

пријатељски тешили, покојнику задње часове ублажили, те свима који су својим присућем увеличали сјај последње почасте, нарочито грађанству града Карловаца као и занатлијском друштву, те тиме мени моју велику тугу донекле ублажили, нека је овим путем највећа хвала а од Бога плата.

Милица Наумовић

230 1—1 раздвљена удови са родбином.

АЛБУМ

красних и обљубљених пјесама за цитру припојеним текстом и претометом: а) 85 српско-хрватских, 4 кр.; б) 100 немачких 3½ кр. Поштом 50 фил. више; в) Најбоља школа за самоуку, подпуна само 5 кр. Рефлектантом издају се сведоче. Преглед шаље: проф. Јосип Сорг у Бечу, Ш/4. Hauptstrasse 144. 232 1—1

ИЗВРСТА

старији помоћник

од струке галантеријске, кратке и модне робе, самосталан продавац и аранжер излога, може одма добити место.

Понуде са ознаком плате и приложеном сликом треба упутити на

Isidor Weiss

233 1—3

у Митровици (Срем).

ТРАЖИМ

ДОБРА ТРИ МОМКА

потпуно вична

у КОЛАРСКОЈ РАДЊИ,

који могу у моју радионицу одмах или кроз четрнаест дана ступити.

Душан Величковић, колар.

210 2—6

Панчево, Јабучка улица бр. 44.

ЛИСТАК.

Где је срећа?

— Beniczkyne Bajza Lenke. —
(Изотиски.)

— Шта ја могу? чудећи се понављаше прешашне питање — та ја вас данас први пут видим, а на Милку никаква утедаја немам.

Али има вапа кћи господине, за рад које ме је Милка оставила и коју задовољава волим. Замолите је у моје име. Замолите је, нека дозна од ње тајну, па нека ми је каже — бићу вам захвалан целог живота — нека дозна од ње, зашто је оставила мене, свога верника.

Јакшић се замислио.

— Ко сте ви млади пријатељу? Ко су вам били родитељи?

— То не знам. Као сироче отхранише ме добри људи, целог живота био сам остављен самом себи а то, што сам данас себи и својој труду имам за хвалити.

— То је лепо и красно. Али ваљда се можете сећати или мислити ко су вам били родитељи.

— Ни појма немам, али ма ко да су били, знате, да своје редитеље не биромо сами.

— У т. ме имате право.

— А то је у највише случајева жалосно, настави Бура, јер од славе родитељске ретко кад који врачак и на децу падне, док њихову срамоту обично, морамо да носимо.

— И ово је добро речено, показује оштроумност и искуство, одговори Јакшић, који је задовољан младина. И ја ћу вам радо помоћи, једно ми само морате дозволити.

— Шта је то?

— Да се распитам о вама, о вашој прошлости, начину живота, вредноћи.

— Радоваћу се томе, јер и тако бих вам мало шта имао рећи о себи па ако добро чујете о мени, дали ће те ми испунити молбу?

— Врло радо, шта више учинићу и ваше, одвешћу вас мојој кћери где ће и Милка бити.

— Хвала вам господине.

Јакшић је у дубини душе осећао, да га је млади Белић задобио. Распитивао је о њему, свуда је најлепше, најп. хвалније ствари о њему слушао.

— Заиста штета, што ову малу везиљу волим, рече својој кћерки када јој неприповеди историју младина. Овај младић има сјајну будућност, могао би се боље ожинити.

Милка је врло лепа, врло мила и добра девојка а већ се давно и вољу и ако је сада врло у вређена.

— То ти је она причала?

— Она сама. Плачући, испричала ми је своју историју и како се решила да Бури принесе ону велику жртву, а он како ј ј је захвалио: Изао је на глас.

Изамириће се ради тога, ругајући се одговори Јакшић. Сутра ћу ти га показати да се увериш како је пријатан и симпатичан али дотле ни речи о томе, Милки.

— Зашто? боље би било да је приправим.

— Имам један план. Истину да ти кажем, онаквог мужа желео сам теби, изузимајући његово порекло. Ни он сам не ана чија је син.

— Шта мислите оче?

Смеша се, румени образи поглади је отац.

— Знадеш да сам сам стекао своје имање.

И ја сам сам тако сиромашан младић био некада, као наш штићеник Белић. Више свега поштујем заслужне, изузимајући што је сиромаш, против њега ништа немам — а то, као што знадеш не вреди много у мојим очима.

— Како сте романтични оче, смеша се говораше кћерка милионарева.

— То је отуд Смилко, што познајем лакоисленост данашњих младина, па се бојим, да плод мога труда не дође у руке незаслужноме, што не би било најгоре, узевши у обзир да ти треба да будеш сретна или несретна помоћу овог имања.

— У врло тамној боји гледате моју будућност оче. Што се мене тиче искрено вам морам признати, друкчије снове имам. Име Јакшићево, волела бих са каквим сјајним, славним именом заменити. Зато дакле, Белића, оставићу Милки која је тако несретна без њега.

Смејући се, остави очеву собу, па је радознало очекивала посету Белићеву, који је тако брзо задобио њеног оца и који је такву силну љубав умео изазвати у Милкином срцу.

VI.

Девојке су заједно седеле, кад Јакшић ступи у собу са Буром, и приказавши младина чинио

се невест да Милка познаје госта. Младић је приметно забљнији био, Милка хладна, ћутљива, равнодушна; св. ро ни речи проговорила није, док је Смилка живо причала.

Када се мушки удалише, велики немир овлада Милком.

— Од куда ваш отац познаје Буру Белића, запита Смилку.

— Не знам, често га је хвалио предамном, још ћу посумњати да ми га жељи за — мужа.

Милка се стресе.

— Тога сиромашног младића? запита мудрајући.

— И отац ми беше сиромаш — некада.

— Али сада је богат; но имате право, не мора тражити богатог зета. Кћерка му може поћи за оног кога воли.

Сирота везиља покри лице рукама.

— Шта вам је Милка?

— Ништа! Сада већ разумем опомене оних женскања, које ми сваком приликом световаху да „не верујем мушкима“. О како је несретан онај ко ни верује, ко на њихову доброту и верност што полага.

— Шта вас је снашило?

— Врло сам несретна.

(Настајће се.)

И з ј а в а.

У 24. броју „Заставе“, а под натписом: „Епархијска скупштина бачка“ изишао је опис тока ове скупштине држане 16. фебруара (1. марта) ове године, у коме се на више места моје име апострофа и са неким чињеницама у везу доводи.

На свој опис, у колико се на мене односи, изјављујем ово:

Писмени предлог за одлуку, који су поднели епархијској скупштини г. г. Вељко Миросављевић и другови ради уништења избора г. Јаше Томића за епарх скупштинара, — писам потписом.

У погледу ваљности избора г. Јаше Томића за епархијског скупштинара имам своје одвојено мишљење, засновано на чл. законитој основи.

Овог свог мишљења међутим на скупштини од четвртка не само што писам изнео, него га у опште ни тангирао писам из разлога тог, што је цела ствар након званичне изјаве од стране верификационог одбора беспредметном постала.

Протест пак, што сам против енунцијације пот-

председника скупштинског, г. др. Бранка Илија, гледе важности наших аутономних уредаба у опште, уложио, нема ни по предмету, ни по смеру никакве везе са предлогом г. Миросављевића и другова, — а по важности својој далеко премаша значај оверовљена избора г. Јаше Томића за епархијског скупштинара.

Како је се при свем том могло догодити, да се две тако начелно различне ствари у познату узјамну везу доведу, — не могу да разумем, нити да себи протумачим друкчије, до ли неразумевањем (које заостаје и за схватањем оно неколико доброћудних скупштинара, који су у том протесту видели личан нападај на потпредседника скупштине упућујући нас обојицу на новинарску полемику), или ти пак злонамерним изврћањем истинитих чињеница.

Држим, да ни једно ни друго не служи на част озбиљном листу.

Молим славно уредништво, да ову изјаву одштапати изволи.

У Новом Саду, 18. фебруара (3. марта) 1906. године.

Др. Милош Бокшан

члан бачке епархијске скупштине

КУЋА

на главној пијаци поред „ХОТЕЛ МАЈЕРА“ (некадања Хадићева кућа) продаје се.

Поближе код

189 6—6

Филипа Кона

Нови Сад.

!! ОД СУВОГ ДРВЕТА!!

У развој дужини може се добити

ЦЕПАНОГ ХРАСТОВОГ

ВИНОГРАДАРСКОГ КОЉА

на грађари и дрвари

Данче уд. Јованолић,

Сремски Карловци.

181 10-10

Најбоље врете плава камена, фарбе за жито (Dunay-Samenbeize)

Најфинија зетина, пиринца, јетине кафе, ситна и крупна грождја, бираних бадема и лешњика.

Минхенско шпатен пиво у флашама.

Највећи избор минералне свеже воде.

Разне сорти сирева. Фришких сардина и других разних риба.

Грчка лековита вина: Mavrodaphne, Cypro, Ahaier, Malvasier.

Сваки дан свежа путера за теј, са снахилука надвојводе Албрехта.

Најбоље врете вина бела и црна у боцама по ванредно јефтиној цени.

ДЕЛИКАТЕСА И ШПЕНЦЕРАЈА ТРГОВИНА
Ј. СТЕФАНОВИЋА СИН, НОВИ САД
Основава 1866.
Телефон бр. 76
198 2—

Разна калифорнијска воћа праве манастирске шљивовице

Под својим надзором, тачна послуга и најмеренија цена.

Под својим надзором, тачна послуга и најмеренија цена.

ЗВОНОЛИВНИЦА И ФАБРИКА ГВОЗДЕНИХ КОЗА ЗА ЗВОНА

АНТОНА НОВОТНИЈА У ТЕМИШВАРУ, ФАБРИЦИ

препоручује се — са гаранцијом на више година — за израду нових звона и за преливање пукнутих звона у свакој величини, као и за целокупно хармонично удешено звоњење, провиђено са крупном од кованог гвождја, тако удешеном, да се звона по вољи и лако могу кретати, ако би се на једном месту излупало, чиме се звона сачувају да не пукну.

Особоито препоручујем 560 35—52

од мене израђена и много пута одликована са отвореним одушкима провиђена звона

која су у горњем делу — као виолина са отвором у виду фигуре S провиђена и која имају дуготрајнији, снажнији и дубљи звук, него звона по старој системи прављена, тако да се овако једно патентирано звоно од 327 килограма изједначаје са звуком других по старој системи ливених звона од 461 килограма.

Даље препоручујем козе за звона од кованог гвождја, у тороњу слободно стојеће; звона или шолје за сатове од метала, прављење старих звона са крупна од кованог гвождја.

Илустровани ценовници и прорачун трошка бесплатно и франко.

На миланарској земаљ. изложби у Будимпешти 1895. награђена са великом миланарском медаљом.

Продаја куће.

У дамјанићевој улици број 14. продаје се кућа из слободне руке. Ближа извешћа добијају се у истој кући код удове Габора Вачи
Нови Сад.

212 1-2

Займове

на 4 % пој основи, уз отплату камате и главнице сасвим бесплатно на бављамо на земљу и на куће до три четвртине вредности.

Куп и продају

и парцелизирање земаља врши јефтино и брзо у целој држави

188 4-10

«АГРАРИЈА»
Велика Кикинда.

РЕЦИЦЕ,

оберндорфшке, екендорфшке, оварске, ПЕКИНСКИХ ПАТАКА, МАЂАРСКИХ ВИКОВА

за приплод

има

на снахилуку

Drasso (per Konz.)

грофа Арведа Телеки-ја.

189 8-10

СРЕМСКО-КАРЛОВАЧКА ВИНА.

Ко жели правог и доброг вина, препоручујем му моје из мог сопственог винограда, и то стара бела вина од више година, ризлинг, ружицу, жугу скадарку и фурминд. Особито је на гласу моје црно старо вино, црна скадарка и бургундер.

Вина су потпуно зрела за флаше. Распродаје се од 50 литара те на више.

Цене су од 50 потура по литри па на више, већ према врсти вина, али увек посве умерене.

Порудбине извршује брзо и тачно

МАРКО ПОПОВИЋ

поседник винограда
Карловци (Срем)

184 4-10

ПРАВИ маслинов зејтин!

Без мириса, изврсна куса и не онако мастан као што су далматински зејтини. Postpaket од 5 кг за једно са поштарином К 6-50, у лименим кантама од 25—50 кг рачунам 80 пот. по 1 кг за веће количине дајем обавешћа писмено. На захтевање равашилем мустре, ако ми се приложи марка од 30 пот.

Товло препоручујем свакоме моје најновије стовариште изврсног далматинског вина; црно, бело, и шилер по најумеренијој цени. На захтевање равашилем мустре од све три врсте, ако ми се пошље марка од 80 потура.

С поштовањем

ЈОВАН ЈОВАНОВИЋ

180 4-10 Ерцегнови (Далмација).

Подесна прилика!!!

У Руми на живом прометном месту издаје се од 1. марта о. г. једна кућа са кућним плацем од 1 јутра под закуп. У тој кући је леп стан са софака, велика шупа и једна добро уведена гостионица, где је до пре кратког времена постојала добро реномирана стара дрварска радња. Извешћа даје

168 8-3

удова Војана Панаотовић
у Руми.

Виноградско хростово коље,

РЕЗАНО

1—, 1 25, 1-50, 1-75 и 2 метра дужине.

Може се добити на

Шарној пилани
Фрање Гамиршека,
Митровица н/С.

176 2-3

П О З И В

XXIV. РЕДОВНУ ГЛАВНУ СКУПШТИНУ

ПРВЕ СРПСКЕ ЗАДРУГЕ ЗА МЕЋУСОБНО ПОМАГАЊЕ И ШТЕДЊУ.

У СИЛВАШУ

ко а ће се одржати 18. марта п. р. 1906 год. у два сата по подне у пр сторијама женске школе, на коју се п. г. г. честичари учтиво позивају.

ДНЕВНИ РЕД:

1. Извештај управног и надзорног одбора о раду прве српске задруге за мељусобно помагање и штедњу у Силвашу.
2. Давање опроснице управном и надзорном одбору.
3. Подела чисте добити
4. Избор управног и надзорног одбора и два члана заменика управном одбору и два заменика надзорном одбору.
5. Предлог управног одбора о отварању XX. кола.
6. Евентуални предлози

У Силвашу, 3. марта 1906. год.

У П Р А В А

БИЛАНЦИЈА

ПРВЕ СРПСКЕ ЗАДРУГЕ ЗА МЕЋУСОБНО ПОМАГАЊЕ И ШТЕДЊУ

У СИЛВАШУ

За 1905. годину.

Имовина.

Рачун изравнања.

Дугови.

	Круна	п.		Круна	п.
У Готвм 31. дец 1905. год.	13698	20	Деоничка главница XVI. кола	12462	60
У Обвезницама	188770		" " XVII. "	6930	80
У Предујмовима	8578		" " XVIII. "	5229	70
У Вредности заводске куће	7100		" " XIX. "	2639	40
У " намештаја	6072		Улога уложени на књижице	44230	97
			Реесконт	141300	—
			Резервног фонда	1595	15
			Сбрисана деоничка главница	448	—
			Управном и надзорном одбору		
			тангијема	300	—
			Чиста добит за деобу 1905.	3070	30
	218206	92		218206	92

Губитак.

Преглед губитка и добитка.

Добитак

	Круна	п.		Круна	п.
Конта државног пореза	430	—	Конта камате од зајма на обвезн.	11470	58
" општинског трошка	256	20	Конта писарине	707	44
" разних трошкова	794	08	" опомена	195	40
" чиновничке плате	940	—	" затезна камата	3307	86
" реесконт камате	7550	55	" глобе	98	10
" камате на исплаћене			" уписнице	69	90
улоге	239	28	" равни доходи	289	20
" капиталисане камате	1973	83			
" порезном звању пристојбе	213	61			
" резервног фонда	370	63			
" управи тангијема	300	—			
Чиста добит за деобу 1905.	3070	30			
	16138	48		16138	48

У Силвашу 31. Децембра 1905.

Лазар Михајлов с. р.
управитељ.

Тила Арсенин с. р.
књигођа.

Данило Гаврилов с. р.
благајник.

Лазар Барачанин подуправитељ с р

Неца Лешков с. р.

Живан Лешков с. р.

Милош Гаврилов с. р.

Сила Коларић с. р.

Мартин Бански с. р.

Миливој Пајић с. р.

Гавра Вукадинов с. р.

Прегледано са главним и споредним књигама савршено и у потпуном реду нађено.

У Силвашу 12. фебруара 1906

Надзорни одбор:

Младен Нинков с. р.

Лазар Џејак с. р.

Аврам Тошков с. р.